

ת"פ 26191/09/15 - מדינת ישראל נגד רמזי חואיטה

בית משפט השלום בבאר שבע
תפ"ק 26191-09-15 מדינת ישראל נ' חואיטה

בפני בעניין: כבוד השופטת בכירה אבירה אשקלוני
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

רמזי חואיטה

הנאשמים

גזר דין

הערת בית המשפט: גזר הדין הוקרא על ידי כב' השופטת רבקה שוורץ.

האישום וההרשעה

1. הנאשם הודה במיוחס לו והורשע במסגרת הסדר טיעון בכתבי האישום המתוקנים הבאים שצורפו יחדיו:

א. תפ"ק 26191-09-15 (מתוקן): ביום 5.7.15 מחוץ לכניסה של לשכת התעסוקה בבאר שבע, איים הנאשם על מוראד אלעצם, ממונה על ביטחון לשכת התעסוקה (להלן: "מוראד"), בפגיעה שלא כדין בגופו וחיייו בכך שאמר לו "בן זונה, אני יתפוס אותך ואת הילדים שלך, אני מסוגל להרבה דברים". זאת, במטרה להפחידו או להקניטו. בהמשך לאמור, עת עוכב הנאשם על ידי מוראד ומאבטחים נוספים שנכחו במקום, בתוך אחד המסדרונות של לשכת התעסוקה תקף הנאשם את מוראד שלא כדין בכך שדחף אותו. במעשים אלו, תקף הנאשם עובד ציבור עת מילא את תפקידו כדין. הנאשם הורשע בעבירת איומים לפי סעיף 192 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין") ובעבירה של תקיפת עובד ציבור לפי סעיף 382(א) לחוק העונשין.

ב. ת"פ 38142-04-18 (מתוקן): ביום 18.4.18 נכנס הנאשם למיון פגייה בבית חולים "סורוקה", פנה לצוות הרפואי ושאל היכן ד"ר רמי אברהמסקי וכאשר נאמר לו כי האחרון לא נמצא, אמר הנאשם "תגידו לו שחואיטה יצא מהמעצר ושהוא יבוא אליו כי הוא הרג לו את הילד". משנתבקש לצאת מהמחלקה, איים הנאשם על ד"ר נטע גבע בפגיעה שלא כדין בגופו ובגופו של ד"ר אברהמסקי באומר כי הוא עוד ידקור את ד"ר אברהמסקי וגם בו הוא יפגע. זאת, בכוונה להפחידו או להקניטו. הנאשם הורשע בעבירת האיומים לפי סעיף 192 לחוק העונשין.

הסדר הטיעון

עמוד 1

2. בדיון שהתקיים ביום 26.3.19 הוצג לבית המשפט הסדר טיעון לפיו הנאשם יודה בעובדות כתב האישום המתוקן בתיק התפ"ק שבכותרת ובכתב אישום מתוקן נוסף שצורף: ת"פ 38142-04-18 ויורשע בהם. הוסכם כי בכפוף להצלחה בתהליך בית המשפט הקהילתי, הצדדים יעטרו במשותף לעונש בדמות מאסר על תנאי כעונש יחיד. במידה והתהליך לא יסתיים בהצלחה, הוסכם כי הצדדים יטענו באופן פתוח לעונש.

תסקירי שירות המבחן

3. שירות המבחן הגיש מספר תסקירים בעניינו של הנאשם.

4. תסקיר עומק מיום 13.8.18 בו נסקרו קורות חייו והרקע המשפחתי של הנאשם, בשל צנעת הפרט אמנע לפרט מעבר לנדרש. שירות המבחן התרשם כי מדובר באדם בעל יכולות וורבליות נמוכות המתקשה לבטא את מחשבותיו ורגשותיו באופן פתוח. עוד עלה הרושם כי הנאשם בעל כוחות ומשאבים חיוביים בתחום התעסוקה אשר מתקשה לממש את שאיפותיו. כמו כן, שירות המבחן התרשם כי מדובר באדם השואף לניהול אורח חיים תקין ובעל רצון עז לערך שינוי משמעותי בחייו. בנוסף, עלה הרושם כי מדובר באדם המאופיין באופני חשיבה ילדותיים ובלתי בשלים, בעל דימוי עצמי נמוך, המתמודד עם חוויות אובדן קשה עקב פטירת בתו הקטנה. שירות המבחן מנה את הבעיות המרכזיות עמן התמודד הנאשם בעת עריכת התסקיר: דימוי עצמי נמוך, מצב נפשי ירוד, קשיים בוויסות רגשי וניהול קונפליקטים, קשיים בהורות, חוסר מימוש תעסוקתי, חובות, מצוקה כלכלית והיעדר רשתות תמיכה. בהתאם לבעיות ולקשיים אשר זוהו, גובשה תכנית שיקום בעניינו של הנאשם.

5. בתסקיר סיום ההליך מיום 30.7.20 ציין שירות המבחן את השינויים והתהליכים אשר התרחשו במהלך השתתפותו של הנאשם בתוכנית בית המשפט הקהילתי לצד המטרות שהושגו.

הקשר עם שירות המבחן: במהלך התכנית הנאשם השתדל להגיע לפגישות בשירות המבחן, אם כי בתקופות בהן היה עסוק יותר בעבודתו או באירועים אישיים/משפחתיים היה פחות פנוי להגיע לפגישות. בנוסף, הקפיד לשמור על קשר טלפוני רציף ולשתף בקשיו השונים.

טיפול נפשי: הוצע לנאשם להשתלב בטיפול לעיבוד טראומה על רקע מוות טרגי של בתו התינוקת, אולם לאורך השתתפותו בתכנית הנאשם התנגד לכך ועל כן לא שולב בטיפול נפשי.

וויסות רגשי וניהול קונפליקטים: לאור התרשמות מדפוסי התנהגות אלימים במצבי כעס וקונפליקט נעשה ניסיון לשלב את הנאשם בטיפול קבוצתי בתחום האלימות שלא צלח, ועל כן, שירות המבחן עבד עם הנאשם באופן פרטני על דפוסי התנהגותו המכשילים על ידי ניתוח סיטואציות של מצבי כעס וקונפליקט. אולם, הנאשם התקשה לבחון לעומק את המקור לדפוסי התנהגותו ולעבוד עליהם באופן יסודי.

הורות: לאור מאפייניו האישיים, העדר בשלות רגשית, קושי שפתי והיעדר צורך ופניות מצדו לעבור הדרכה הורית, לא שולב בהדרכה זו.

תעסוקה: במהלך התכנית הנאשם עבד לפרקי זמן שונים במפעל ובתחום החקלאות. הקשיים שהעלה הנאשם בתחום

זה נסובו סביב חוסר יכולתו להשתלב באופן סדיר בתעסוקה לאור עיקול חשבון הבנק ורישיון הנהיגה שלו. צוין כי גם בתקופות בהן הנאשם לא עבד, ערך מאמצים והשתלב בעבודות שמצא ביוזמתו.

חובות: לנאשם חובות שונים בהוצאה לפועל. לאחר איסוף המסמכים הנדרשים הוגשה בקשה להליך חדלות פרעון והנאשם ממתין לתשובה בעניין זה.

מיצוי זכויות: לאורך התכנית הנאשם שמר על קשר רציף עם גורמי הטיפול ברווחה לצורך מיצוי זכויות בקבלת מענים שונים להקלת מצבו הכלכלי.

הרחבת רשתות תמיכה: לנאשם הוצמד מתנדב שסייע לו באופן ממוקד באיסוף מסמכים להסדרת חובותיו.

אירועים קהילתיים: הנאשם השתתף בחלק מהאירועים הקהילתיים שנערכו בבית המשפט הקהילתי.

יחסו לעבירות: הנאשם הודה בביצוע העבירות שיוחסו לו ולקח אחריות על ביצוען. לדבריו, העבירות בוצעו בשעת כעס ובהיעדר חשיבה מעמיקה על תגובותיו באותה העת כאשר כיום מבין כי עליו להיות שקול יותר במעשיו ולא להגיב באימפולסיביות ובפזיזות באופן שעלול לסבכו.

עמדת נפגעי העבירה: תפ"ק 26191-09-15 (מתוקן): נפגע העבירה מסר כי הנאשם הגיע עצבני וכעוס טרם האירוע, וביטא כלפיו כעס רב והפגין אלימות מילולית. עוד מסר כי לא הייתה לו כל כוונה לפגוע בעתידו של הנאשם והוא הזעיק את המשטרה כי לא הייתה לו ברירה אחרת. בנוסף, שיתף כי לאחר האירוע חש תחושות של פחד שמא הנאשם יתנקם בו או יחפש אותו כדי לממש את איומיו אך תחושות אלו חלפו לאחר מספר שבועות. הביע תקוותו כי הנאשם עבר תהליך של שינוי ושיקום.

ת"פ 38142-04-18 (מתוקן): נפגע העבירה מסר כי הנאשם הגיע למחלקה כשבועיים לאחר שבתו נפטרה מסיבוך ואמר להם שהגיע היום עם סכין והוא מחפש את הרופא שטיפל בבתו. עוד מסר כי תוך כדי ניסיונות לדבר עימו הזעיק את הביטחון. בנוסף, שיתף כי האירוע לא השפיע עליו רגשית או בשום היבט אחר וכי הוא והאחרים שנכחו באירוע המשיכו כרגיל בעבודתם.

לאורך השתתפות הנאשם בבית המשפט הקהילתי עלו קשיים שהשפיעו על יישום ומימוש התכנית ועל כן התכנית הותאמה מחדש. כתוצאה מכך חלק מהמטרות הושגו וביניהן: שילובו בתעסוקה, תחילת תהליך הסדרת חובותיו ומענה לקשייו הכלכליים. עם זאת, מטרות אחרות כגון: שילובו בטיפול קבוצתי לשליטה בכעסים, בהדרכה הורית וטיפול בטרואמה לא קודמו עקב הקשיים השונים.

שירות המבחן התרשם כי הנאשם השתדל לשתף פעולה עם שירות המבחן ככל יכולתו והראה נכונות לפנות אליהם לעזרה כשנזקק לה. עם זאת, הבעיה המרכזית של הנאשם בהתמודדותו עם מצבי כעס וקושי לא טופלה לעומק, כאשר עיון ברישומי הפלילי מעיד על תיק נוסף שנפתח לו במהלך השתתפותו בתכנית בגין עבירות דומות לאלו בהן הורשע. לאור זאת, הסיכון להתנהגות אלימה במצבי כעס ותסכול אומנם פחת אך לא צומצם באופן משמעותי, והומלץ לסיים את ההליך בעניינו בבית המשפט הקהילתי באי הצלחה.

בבואו לגבש המלצתו לעניין העונש, שירות המבחן הביא בחשבון כי מדובר באדם אשר לרוב אינו מאופיין בדפוס התנהגות אלימים או עברייניים, ומבטא שאיפות לניהול חיים נורמטיביים. עוד הביא בחשבון את קשייו האוביקטיביים הקשורים בעיקר למאפייני אישיותו וקשייו השפתיים אשר השפיעו על שיתוף הפעולה שלו, ולעובדה כי מצליח להתבונן באופן ביקורתי וראשוני על דפוס התנהגותו השליליים. לצד אלו, שירות המבחן לקח בחשבון כי לא נעשתה עבודה משמעותית על דפוס התנהגותו כמצופה בהליך שיקום אינטנסיבי, וכפי שבא לידי ביטוי בעובדה שנפתח לו תיק בעבירות דומות במהלך השתתפותו בתכנית, ולכך שהסיכון להישנות מעשיו עודנו קיים.

לאור האמור, שירות המבחן סבר כי במקרה דנן נדרשת ענישה מרתיעה ומציבת גבולות שתתרום להעלאת מודעתו העצמית ולבחינת מעשיו באופן שקול ואחראי יותר. משכך, הומלץ על מאסר קצר שירוצה בדרך של עבודות שירות.

בעקבות בקשה מוסכמת של הצדדים לקבלת תסקיר משלים נוכח העובדה שהמב"ד שנפתח כנגד הנאשם בחודש 12/19 נסגר ולא הוגש בו כתב אישום, ביום 25.8.20 הוריתי לשירות המבחן ליתן עמדתו באשר להמלצתו העונשית בתסקיר הסיום.

בתסקיר המשלים מיום 6.9.20, שירות המבחן סבר כי העובדה שהמב"ד שנפתח כנגד הנאשם בחודש 12/19 נסגר מלמדת כי במהלך השתתפותו בתכנית, היינו, במשך כשנתיים וחצי, לא הוגשו כנגדו כתבי אישום נוספים. להערכתם, יש בכך השלכה ישירה על הערכת הסיכון להישנות התנהגות עוברת חוק, ועל כן יש להביא זאת בחשבון בהמלצתם לעניין העונש.

בבואו ליתן את המלצתו, שירות המבחן חזר על השיקולים שעמדו בפניו בתסקיר הסיום והוסיף כי הערכתם, לפיה, לא נעשתה עבודה משמעותית על דפוס התנהגותו של הנאשם כמצופה בהליך שיקום אינטנסיבי וכפי שבא לידי ביטוי בעובדה שנפתח לו תיק בעבירות דומות במהלך השתתפותו בתכנית, אינה רלוונטית לאור סגירת התיק, ועל כן, חוזרים מהמלצתם.

לעניין העונש, שירות המבחן הבהיר כי שקל ענישה חינוכית הרתעתית בדרך של הטלת צו של"צ, אולם משהנאשם הביע קושי להתחייב למסגרת זו בשל עבודתו האינטנסיבית, ולאור האמור לעיל, המליץ על הטלת עונש של מאסר מותנה לצד התחייבות להימנע מביצוע עבירות דומות.

טיעוני הצדדים לעונש

6. במסגרת טיעוניה סקרה ב"כ המאשימה את כתבי האישום בעניינו של הנאשם והעבירות בהן הודה. בנוסף, ציינה ב"כ המאשימה את הערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירות שביצע הנאשם. ב"כ המאשימה התייחסה בטיעוניה למתחם העונש ההולם ביחס לכל אחד מהאישומים בהם הורשע הנאשם - בין מאסר על תנאי ועד למספר חודשי מאסר בפועל שיכול וירוצה בעבודות שירות. בנוסף, סקרה ב"כ המאשימה את עיקרי תסקיר הסיכום והתסקיר המשלים, והעולה מהם. מתסקיר הסיכום עולה כי בעניינו של הנאשם נדרשת ענישה מרתיעה. שירות המבחן סבר כי הסיכון להישנות התנהגות עוברת חוק עודנו קיים, לאור התיק שנפתח כנגד הנאשם עובר להגשת התסקיר המסכם.

לאור סגירת התיק כנגדו, הוגש תסקיר משלים, במסגרתו חזר ומנה שירות המבחן את הישגיו של הנאשם במסגרת ההליך, ובכלל זה את שילובו בתחום התעסוקה, קידום הסדרת חובותיו ומיצוי זכויות בתחום הכלכלי. כמו כן, צוין כי הנאשם השתדל להגיע לפגישות בשירות המבחן למעט בתקופות בהן היה עסוק יותר בעבודתו או באירועים אישיים/משפחתיים, והקפיד תמיד לשמור על קשר טלפוני רציף עם גורמי הטיפול ולהסתייע בהם. עוד צוין כי הנאשם השתתף בחלק מהאירועים הקהילתיים, שיתף פעולה עם המתנדב שהוצמד לו לצורך מלאכת איסוף המסמכים, והשתדל כפי יכולתו לשתף פעולה. לטענת ב"כ המאשימה, הנאשם ביטא מוטיבציה לשינוי ונכונות לשמור על קשר עם שירות המבחן ולהסתייע בו בעת הצורך, הצליח לערוך התבוננות באופן ביקורתי, כאשר שירות המבחן ציין כי התחומים שלא קודמו נבעו מקשיי האובייקטיביים הקשורים למאפייני אישיותו וקשיי השפתיים. בתסקיר המשלים, שירות המבחן סבר כי לאור המועד שחלף ממעד ביצוע העבירה האחרונה (כשנתיים וחצי), וכאשר תיק ההרשעה האחרונה הוא בגין עבירה מלמעלה לחמש שנים, יש בכך כדי לנטרל את הערכת המסוכנות. לדידה, שירות המבחן אומנם לא ציין מפורשות האם סבור כי המסוכנות פחתה אם לאו, אך ניכר כי זו הייתה כוונת גורמי הטיפול. המדובר בנאשם שהודה במיוחס לו ולקח אחריות על מעשיו. נוכח הישגיו הנאשם ביחס לכוחותיו, עמדת נפגעי העבירה, העובדה שמדובר בעבירה שבוצעה למעלה מחמש שנים וכי הנאשם נעדר עבר פלילי, הצטרפה ב"כ המאשימה לעמדת שירות המבחן ועתרה להשית על הנאשם מאסר על תנאי והתחייבות להימנע מביצוע עבירה. בשל משבר הקורונה, עמדת נפגעי העבירה, והתייחסות שירות המבחן לקשיים הכלכליים עמם מתמודדת משפחת הנאשם, ב"כ המאשימה לא עתרה להשתתף רכיב כלכלי כנגדו.

7. ב"כ הנאשם עתרה גם היא לאימוץ עמדת שירות המבחן והשתתף מאסר על תנאי והתחייבות להימנע מביצוע עבירה. לטענת הסניגורית, אי הצלחותיו של הנאשם במסגרת ההליך נבעו בין היתר מקשיי השפה עמם התמודד. לדידה, הנאשם הצליח להתגבר על הקשיים ככל יכולתו. אשר לנסיבות ביצוע עבירת התקיפה בבית החולים (ת"פ 38142-04-18), הסניגורית הבהירה כי תגובת הנאשם נבעה מסערת רגשות בעקבות מות בתו בבית החולים, כאשר כיום מבין שיש דרכים אחרות להתמודד עם תחושותיו.

8. לדברי קצינת המבחן, אומנם לא הושלמו כל שלבי הטיפול בעניינו של הנאשם אך לאורך כל הדרך בלטו המוטיבציה שלו ומאמציו, ואכן, חלק ממטרות השיקום הושגו. קצינת המבחן איחלה לנאשם הצלחה רבה וביקשה לאמץ את המלצתם להשית על הנאשם מאסר מותנה והתחייבות להימנע מביצוע עבירה.

9. הנאשם ביקש להודות לכלל הגורמים בבית המשפט הקהילתי.

דיון ומסקנות

10. לאחר ששקלתי את טיעוני הצדדים והתרשמתי מהדיווח החיובי של שירות המבחן, מצאתי לנכון לאמץ את הסדר הטיעון, שהינו סביר והולם בנסיבות העניין, זאת מבלי להתעלם מחומרת העבירות, הערכים החברתיים שנפגעו ומדיניות הענישה הנוהגת בגין העבירות בהן הורשע הנאשם. מעיין בפסיקה שניתנה בגין העבירות אותן ביצע הנאשם עולה מנעד ענישה רחב, החל ממאסר מותנה ועד מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים, בהתאם לנסיבות המקרה (עפ"ג (ב"ש) 17892-10-13 אלסייד נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 23.10.13); ת"פ (ראשל"צ) 5208/07 מ.י. לשכת תביעות מרחב שפלה נ' שבירו (פורסם בנבו, 2.3.10); רע"פ 7398/15 ולדימיר רחמימוב נ' עמוד 5

מדינת ישראל (פורסם בנבו, 6.11.15); ת"פ (רמ') 6056-12-16 מדינת ישראל נ' זוהר (פורסם בנבו, 9.7.18)
; ת"פ (שלום קרית גת) 36430-08-11 מד"י נ' אריה אליהו (פורסם בנבו, 18.1.12).

11. בהחלטתי נתתי משקל לתיקון כתב האישום, להודאת הנאשם ולקיחת אחריות בגין העבירות שיוחסו לו ולתהליך השיקום שעבר. בנסיבות הנאשם שלפניי, באתי לכדי מסקנה כי איזון כלל השיקולים מחייבים ענישה שיהיה בה שילוב של רכיבי גמול לנאשם אשר ישקפו את הסלידה שחשה החברה נוכח מעשיו ואת הוקעתם הנדרשת, לצד האפשרות ליתן לנאשם הזדמנות להמשיך לשקם אורחות חייו ולחזור למוטב.

12. ברצוני לחזק את ידי הנאשם שחרף כל הקשיים שעבר לא ויתר, נעזר בגורמי הטיפול, והשתדל לעמוד ביעדים שהוצבו לו ולעבור שיקום בחייו. סבורני כי העונש שיוטל על הנאשם יהווה עבורו תמריץ חיובי להתמיד בדרך חיים נורמטיבית ולהמשיך לצעוד בדרך המיטיבה בה בחר עבורו.

סוף דבר

13. מכל הנתונים והשיקולים שפירטתי לעיל, הנני מטילה על הנאשם כדלקמן:

א. 4 חודשי מאסר על תנאי. הנאשם יישא בעונש זה אם בתקופה של שלוש שנים מהיום יבצע את העבירות בהן הורשע.

ב. התחייבות להימנע מביצוע העבירה. הנאשם יצהיר על התחייבות כספית בסכום של 2000 ₪ לבל יעבור עבירות בהן הורשע בגזר דין זה, זאת למשך 3 שנים מהיום. בהתאם לתקנות העונשין (התחייבות להימנע מעבירה), התש"פ-2019, ייתן הנאשם התחייבות כאמור, בעל-פה, במעמד מתן גזר הדין, ומתן ההתחייבות יצוין בפרוטוקול הדין. אם יסרב הנאשם להתחייב כאמור, יאסר למשך 5 ימים.

14. ניתן בזאת צו להשמדה/חילוט/השבה של מוצגים, לפי שיקול דעת המאשימה.

15. זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, י' חשוון תשפ"א, 28 אוקטובר 2020, בנוכחות הצדדים.